

forhold, der påviser, at den pågældende bestemmelse m.v. rent faktisk stiller personer af en bestemt etnisk oprindelse ringere end andre personer.

Det er imidlertid ikke altid muligt at tilvejebringe det nødvendige statistiske materiale, og bestemmelsen åbner derfor – i overensstemmelse med direktivet – mulighed for, at denne vurdering kan foretages på enhver anden måde, hvorved det kan sandsynliggøres, at den pågældende bestemmelse m.v. er egnet til at have denne virkning.

Forbudet mod indirekte forskelsbehandling indebærer ikke et direkte forbud mod anvendelsen af en tilsyneladende neutral bestemmelse m.v., der stiller personer af en bestemt race eller etnisk oprindelse særlig ufordelagtigt. Der vil således ikke foreligge indirekte forskelsbehandling, såfremt den pågældende bestemmelse, betingelse eller praksis er objektivt begrundet i et sagligt formål, og midlerne til at opfylde det er hensigtsmæssige og nødvendige (proportionalitetsvurdering).

Det må bero på en konkret vurdering, om det pågældende formål er sagligt, og om midlerne er proportionale i forhold til målet.

Som eksempel på en bestemmelse, der kan udgøre indirekte forskelsbehandling, medmindre den er sagligt begrundet og står i et rimeligt forhold til det tilstræbte formål, kan nævnes en bestemmelse, hvorefter adgang til en bestemt ydelse er betinget af, at ansøgeren er født her i landet. En sådan bestemmelse vil alt andet lige stille personer af anden etnisk oprindelse end dansk ringere end personer af dansk etnisk oprindelse. Det må således bero på, om det tilstræbte formål er sagligt, herunder eksempelvis om der varetages et sagligt økonomisk eller socialt formål, og om bestemmelsen står i et rimeligt forhold hertil.

Det følger af bestemmelsen, at den pågældende bestemmelse skal stille personer af en *bestemt* race eller etnisk oprindelse særlig ufordelagtigt. Det er dog ikke noget krav, at den pågældende bestemmelse m.v. alene berører personer af en enkelt bestemt race eller etnisk oprindelse. En bestemmelse m.v., der stiller personer, som har forskellig race eller etnisk oprindelse, ringere end andre personer, kan også indebære en overtrædelse af forbudet mod indirekte forskelsbehandling.

Til stk. 4.

Bestemmelsen indeholder en definition af begrebet *chikane*. Lovens definition af *chikane* svarer med enkelte præciseringer, jf. nedenfor, til direktivets artikel 2, stk. 3. Med bestemmelsen fastslås, at *chikane* skal

betragtes som forskelsbehandling som defineret i stk. 1.

Chikane foreligger, når en optræden i relation til race eller etnisk oprindelse finder sted med det formål eller den virkning at krænke en persons værdighed og skabe et truende, fjendtligt, nedværdigende, ydmygende eller ubehageligt klima.

Bestemmelsen indebærer, at *chikane* skal betragtes som forskelsbehandling. Til grund herfor ligger, at den krænkede person ikke ville være blevet udsat for *chikane*, såfremt den krænkede person havde været af en anden race eller etnisk oprindelse.

Chikanøs adfærd kan antage flere forskellige former, herunder adfærd af fysisk eller psykisk karakter, af skreven eller verbal karakter samt af visuel karakter.

Den *chikanøse* adfærd skal være rettet mod en eller flere konkrete enkeltpersoner. Uden for falder eksempelvis læserbreve, der indebærer en nedværdigelse af en gruppe af personer på grund af deres race eller etnisk oprindelse uden at være møntet på en eller flere konkrete enkeltpersoner. Denne form for adfærd kan dog være omfattet af straffelovens § 266 b. Spredning af skriftligt materiale til en eller flere konkrete enkeltpersoner vil derimod være omfattet, uanset om indholdet af det skriftlige materiale er rettet mod gruppen af personer generelt.

Den nærmere vurdering af, om der foreligger en krænkelse af en person beror dels på en subjektiv vurdering af, om den pågældende adfærd har krænket den person, der udsættes for den påstående *chikane*, dels på en mere objektiv vurdering af den pågældende adfærd.

Det indgår i den objektive vurdering, om den person, der udøver krænkelsen, indså eller burde indse, at adfærden krænkede den anden person. Som eksempler på forhold, der kan indgå i denne vurdering, kan – foruden den krænkende persons eget udsagn – nævnes krænkelsens grovhed, den krænkede persons reaktion, og om der er tale om en gentagen adfærd. Det indgår således i den objektive vurdering, om krænkelsen er af så mild karakter, at adfærden ikke kan karakteriseres som *chikane*. En meget fintfølede person, der føler sin værdighed krænket på grund af en enkelt bemærkning af forholdsvis mild karakter, vil således ikke være beskyttet.

Bestemmelsen stiller endvidere krav om, at den pågældende adfærd skal finde sted *i relation til race eller etnisk oprindelse*. Omfattet af forbudet mod *chikane* er således såvel adfærd, der direkte henviser til personens race eller etniske oprindelse, som adfærd, der uden at henvise til personens race eller etniske oprin-